

**Program współpracy
Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami
wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy
o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
na rok 2014**

Olsztyn, ... 2013 r.

SPIS TREŚCI:

Wstęp	3
Rozdział I	
Ogólne założenia współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi w 2014 r.	
Podstawy prawne	4
Cele współpracy	4
Przedmiot współpracy	4
Rozdział II	
Informacja o tworzeniu oraz przebiegu konsultacji programu	5
Rozdział III	
Priorytety, cele szczegółowe i działania. Wskaźniki realizacji celów.	
<u>Priorytet I</u> : Edukacja i promocja zdrowia publicznego	6
<u>Priorytet II</u> : Promocja zatrudnienia i aktywizacja osób pozostających bez pracy	6
<u>Priorytet III</u> : Rozwój kultury fizycznej	8
<u>Priorytet IV</u> : Integracja europejska i współpraca międzynarodowa	10
<u>Priorytet V</u> : Upowszechnianie i ochrona praw konsumenta	12
<u>Priorytet VI</u> : Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego	13
<u>Priorytet VII</u> : Ekologia, ochrona zwierząt i ochrona dziedzictwa przyrodniczego	14
<u>Priorytet VIII</u> : Rozwój turystyki	14
<u>Priorytet IX</u> : Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego	15
<u>Priorytet X</u> : Aktywizacja społeczności lokalnych na obszarach wiejskich	16
<u>Priorytet XI</u> : Wzmacnianie integracji i aktywizacji społeczno-zawodowej osób i rodzin w województwie warmińsko-mazurskim	17
<u>Priorytet XII</u> : Rozwój sektora pozarządowego województwa warmińsko – mazurskiego	20
<u>Priorytet XIII</u> : Integracja środowisk kombatanckich i koordynacja ich działań	22
Rozdział IV	
1. Termin realizacji programu	23
2. Sposób oceny realizacji programu	23
3. Finansowanie programu	23
<i>Załącznik nr 1: Zasady i formy współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi w roku 2014 .....</i>	<i>26</i>
Zasady współpracy	26
Strony współpracy	27
Formy współpracy:	
Współpraca finansowa	28
Współpraca pozafinansowa	30
<i>Załącznik nr 2: Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych .....</i>	<i>32</i>

Wstęp

Silne i dynamiczne społeczeństwo obywatelskie jest jednym z istotnych czynników rozwoju społeczno-gospodarczego. Jednym z filarów tego społeczeństwa są niezależne organizacje pozarządowe. Organizacje te skupiają dziesiątki tysięcy najbardziej aktywnych i odpowiedzialnych mieszkańców regionu.

Samorząd Województwa docenia przejawy zorganizowanej aktywności obywatelskiej skierowanej na rzecz dobra wspólnego regionu.

Współpraca Samorządu Województwa z podmiotami sektora pozarządowego służy realizacji zadań wynikających ze strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko – mazurskiego.

Już po raz jedenasty, zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, przygotowany jest roczny program współpracy Samorządu Województwa Warmińsko – Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy (*w dalszej części programu wszystkie te podmioty określone są jako organizacje pozarządowe*).

W Rozdziale I programu wskazano ogólne założenia podejmowanej w roku 2014 współpracy, tj.: wymieniono podstawy prawne, cele i przedmiot współpracy. Rozdział II to informacja nt. sposobu tworzenia programu i wyników przeprowadzonych konsultacji. W trzecim rozdziale szczegółowo wskazano zadania merytoryczne stanowiące wspólny obszar zainteresowań strony samorządowej i pozarządowej w roku 2014, zawarte w trzynastu priorytetach współpracy, z podziałem na cele, działania i wskaźniki realizacji celów. W rozdziale IV wskazano kwotę w budżecie Województwa na realizację planowanych zadań.

Program w Załączniku nr 1 zawiera zasady i formy podejmowanej współpracy z podziałem na współpracę finansową i pozafinansową. Szczegółowo wymieniono tu również strony współpracy. Załącznikiem nr 2 do programu jest tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych opiniujących oferty organizacji wpływających na realizację zadań w otwartych konkursach ofert w roku 2014.

Sektor pozarządowy w regionie tworzy - wg. danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie na dzień 31 grudnia 2012 r.: 4 238 stowarzyszeń i 318 fundacji – łącznie 4 556 podmiotów. Biorąc pod uwagę inne organizacje społeczne oraz kościoły i związki wyznaniowe jest to ponad 5,5 tys. podmiotów prawnych.

Z uwagi na konieczność wzmocnienia kapitału społecznego w regionie, wyrażającego się przede wszystkim we wzajemnym zaufaniu, uznawanych normach i wartościach w danych społecznościach, oddolnymi przejawami samoorganizowania się ludzi i zaangażowaniem obywatelskim, **w roku 2014 wyszczególniono dwa kryteria strategiczne, tj.: partnerską realizację zadań**, w tym głównie zadań zleconych oraz **współpracę z wolontariuszami**. Projekty partnerskie i włączające wolontariuszy oraz angażujące społecznie członków organizacji będą dodatkowo premiowane przez komisje konkursowe opiniujące oferty na realizację zadań zleconych.

Kolejną istotną cechą projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe, która będzie wyróżniana w konkursie ofert jest ich **innowacyjność**, zdefiniowana w następujący sposób:

*„Przez **innowacyjność** należy rozumieć zespół cech określonego przedsięwzięcia, które powstaje w oparciu o nowy pomysł (inwencję), stanowiącego, co do formy i zawartości merytorycznej, nowość w danym obszarze i/lub środowisku działania”.*

Szczególne rocznice w roku 2014 to:

Setna rocznica wybuchu I wojny światowej.

10 – lecie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

ROZDZIAŁ I

Ogólne założenia współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi w 2014 r.

Podstawy prawne współpracy

1. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. 2009 nr 157 poz. 1240 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. 2001 nr 142, poz. 1590 z późn. zm.)
4. Inne akty prawne regulujące realizację zadań w poszczególnych obszarach tematycznych programu.

Cele współpracy

Celem ogólnym współpracy Samorządu Województwa z organizacjami pozarządowymi jest zwiększenie efektywnej realizacji zadań Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego na rzecz mieszkańców regionu.

Podejmowana współpraca ma przyczynić się do:

- 1) wzmocnienia potencjału organizacji sektora pozarządowego;
- 2) zwiększenia wpływu i udziału sektora pozarządowego i społeczności lokalnych w kreowaniu polityki społecznej i gospodarczej w Województwie, realizacji Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz innych programów i strategii regionalnych;
- 3) poprawy jakości życia obywateli województwa, poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych, w szczególności w zakresie zdrowia, polityki społecznej, kultury, kultury fizycznej, turystyki, aktywności społecznej, bezpieczeństwa publicznego – zapewnienie realizacji usług publicznych;
- 4) promocji i rozwoju ekonomii społecznej;
- 5) integracji podmiotów publicznych i pozarządowych kreujących i realizujących politykę lokalną i regionalną w sferze zadań publicznych – rozwój partnerstwa publiczno-prywatnego;
- 6) powstania inicjatyw, nowatorskich rozwiązań realizacji zadań w różnych obszarach pożytku publicznego;
- 7) promocji Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
- 8) zwiększenia wiedzy i świadomości instytucji publicznych, mieszkańców i innych podmiotów nt. roli i funkcjonowania sektora pozarządowego w regionie.

Przedmiot współpracy

1. Zadania samorządu województwa określone w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. 2001 nr 142, poz. 1590 z późn. zm.) oraz w innych branżowych aktach prawnych.

2. Zadania pożytku publicznego wymienione w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.).
3. Zadania wynikające ze Strategii Rozwoju Społeczno–Gospodarczego Województwa Warmińsko–Mazurskiego do 2025 roku.
4. Zadania określone w strategiach i programach przyjętych do realizacji przez Samorząd Województwa w zakresach tematycznych poszczególnych priorytetów programu.

ROZDZIAŁ II

Informacja o tworzeniu oraz przebiegu konsultacji programu (*do uzupełnienia*)

Projekt Programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2014 został opracowany w 13 grupach roboczych powołanych przez Zarząd Województwa Uchwałą Nr 30/449/13/IV z dnia 24 czerwca 2013 r. Co najmniej połowę składu grup roboczych stanowili przedstawiciele organizacji pozarządowych. Każda z grup dokonała analizy zadań w poszczególnych priorytetach programu z 2013 r. a także propozycji zgłoszonych przez organizacje pozarządowe. Dokonała wyboru tych, które będą realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi w roku 2014.

Konsultacje projektu dokumentu przeprowadzane zostały zgodnie z procedurą określoną w Uchwale Nr XLII/817/10 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 31 sierpnia 2010 roku w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji projektów aktów prawa miejscowego z radą działalności pożytku publicznego w zakresie zadań pożytku publicznego oraz z organizacjami pozarządowymi.

W celu zebrania uwag i opinii organizacji nt. zapisów programu:

1. Opublikowano dokument w Biuletynie Informacji Publicznej w terminie .... **września** - .... **października 2013 r.** i zebrano opinie na piśmie od organizacji pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
2. Przedstawiono projekt programu współpracy grupom roboczym powołanym przez Zarząd Województwa.
3. Przedstawiono projekt programu na spotkaniu z organizacjami pozarządowymi w .....
4. W dniu ..... października 2013 r. odbyło się posiedzenie Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w sprawie zaopiniowania programu.

W konsultacjach swoje wnioski przedstawiło ..... organizacji. Zostały one rozpatrzone przez departamenty i biura odpowiedzialne za realizację zadań w ramach poszczególnych priorytetów. Z konsultacji został sporządzony raport dostępny w BIP Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, w zakładce: „konsultacje społeczne” – raporty z konsultacji.

ROZDZIAŁ III

Priorytety, cele szczegółowe i działania. Wskaźniki realizacji celów.

Priorytet I

Edukacja i promocja zdrowia publicznego

Odpowiedzialny: Departament Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Cele działań planowanych do realizacji w roku 2014:

- 1) Profilaktyka chorób układu krążenia,
- 2) Profilaktyka chorób nowotworowych,
- 3) Zwiększenie skuteczności edukacji i promocji zdrowia psychicznego,
- 4) Zwiększenie skuteczności zapobiegania wybranym chorobom zakaźnym - HIV/AIDS oraz chorobom odkleszczowym,
- 5) Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie problematyki zdrowego starzenia się.

Wskaźniki:

- 1) *liczba organizacji pozarządowych realizujących zadania Województwa z zakresu edukacji i promocji zdrowia publicznego*
- 2) *liczba projektów przyjętych do realizacji*
- 3) *liczba zrealizowanych zadań we współpracy z organizacjami pozarządowymi w ramach poszczególnych celów,*
- 4) *liczba uczestników biorących udział w działaniach*

Priorytet II

Promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy.

Odpowiedzialny: Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie

Cel 1: Rozwój warunków sprzyjających zwiększeniu zatrudnienia i aktywizacji zawodowej społeczeństwa w województwie.

Działanie 1.1. Określenie i koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy poprzez przygotowanie i realizację Regionalnego Planu Działania na rzecz Zatrudnienia na 2014.

Działanie 1.2. Opiniowanie dokumentów dotyczących polityki rynku pracy oraz prowadzenie dialogu z partnerami społecznymi poprzez uczestnictwo w pracach Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia

Wskaźniki:

- 1) *liczba zaopiniowanych, wypracowanych dokumentów,*
- 2) *liczba odbytych spotkań.*

Działanie 1.3. Upowszechnianie wśród organizacji pozarządowych usługi EURES (zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami).

Wskaźniki:

- 1) liczba spotkań informacyjnych,
- 2) liczba organizacji pozarządowych i organizacji pożytku publicznego biorących udział w spotkaniach,
- 3) liczba konsultacji telefonicznych udzielanych przedstawicielom organizacji pozarządowych.

Działanie 1.4. Wspieranie idei ekonomii społecznej.**Wskaźniki:**

- 1) liczba powstałych spółdzielni socjalnych,
- 2) liczba członków spółdzielni socjalnych,
- 3) wysokość środków na uruchomienie spółdzielni socjalnej,
- 4) liczba powiatowych urzędów pracy, zaangażowanych we wspieranie powstania spółdzielni socjalnych,
- 5) liczba podmiotów ekonomii społecznej (spółdzielni socjalnych), które utrzymały się na rynku pracy po pierwszych 12 miesiącach działalności.

Cel 2: Rozwój warunków sprzyjających skutecznej aplikacji organizacji pozarządowych o środki z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Działanie 2.1. Tworzenie i rozwój potencjału organizacji pozarządowych w procesie aplikowania o środki z EFS oraz realizacji projektów, poprzez działania Punktu Informacyjnego oraz spotkania informacyjne, szkolenia, konferencje i warsztaty tematyczne.

Działanie 2.2. Wymiana informacji i koordynowanie działań informacyjno-promocyjnych na poziomie województwa w ramach współpracy z przedstawicielami instytucji sektora NGO – członkami Regionalnej Informacyjnej Grupy Roboczej.

Wskaźniki:

- 1) liczba przedstawicieli organizacji pozarządowych uczestniczących w szkoleniach, spotkaniach informacyjnych, konferencjach i warsztatach,
- 2) liczba projektów złożonych przez organizacje pozarządowe w ramach ogłaszanych konkursów,
- 3) liczba podpisanych z organizacjami pozarządowymi umów na realizację projektów organizacji pozarządowych,
- 4) wartość środków zakontraktowanych na realizację projektów organizacji pozarządowych,
- 5) liczba spotkań RIGR.

Cel 3: Rozwój warunków sprzyjających aktywizacji zawodowej społeczeństwa (zwiększeniu szans na rynku pracy) w ramach inicjatyw współpracy instytucjonalnej rynku pracy i edukacji.

Działanie 3.1. Koordynacja działań w ramach „Warmińsko-Mazurskiego Paktu na Rzecz Rozwoju Poradnictwa Zawodowego” służącego integracji partnerów instytucjonalnych, podniesieniu jakości i zwiększeniu dostępności usług doradczych.

Wskaźniki:

- 1) liczba spotkań w ramach Paktu, w tym liczba spotkań zespołów zadaniowych,
- 2) liczba osób uczestniczących w spotkaniach w ramach Paktu,
- 3) liczba wspólnie zrealizowanych przedsięwzięć: projektów, wydanych materiałów diagnostycznych i promocyjnych itp.
- 4) liczba informacji zredagowanych i zamieszczonych na stronie Paktu,

5) liczba odwiedzin na stronie internetowej Paktu.

Priorytet III

Rozwój kultury fizycznej

Odpowiedzialny: Departament Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Cel ogólny: Wszechstronny rozwój psychofizyczny i zdrowotny mieszkańców województwa oraz ich równy dostęp do różnych form kultury fizycznej, bez względu na wiek, płeć oraz stopień i rodzaj niepełnosprawności.

Cel 1: Upowszechnianie różnorodnych form aktywności sportowej w różnych środowiskach i grupach społecznych.

Działanie 1.1. Upowszechnianie i popularyzowanie sportu w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej:

- 1) organizacja wojewódzkiego współzawodnictwa sportowego w dyscyplinach indywidualnych i grach zespołowych, udział reprezentacji województwa w ogólnopolskich i międzynarodowych zawodach sportu szkolnego,
- 2) organizacja dla dzieci i młodzieży szkolnej wojewódzkich turniejów na boiskach „Orlik”.

Działanie 1.2. Realizacja ogólnopolskich programów sportowych skierowanych do dzieci, młodzieży szkolnej.

Działanie 1.3. Upowszechnianie i popularyzowanie sportu w środowisku młodzieży akademickiej:

- 1) organizacja międzyuczelnianego współzawodnictwa sportowego dla studentów wyższych uczelni województwa warmińsko – mazurskiego, udział akademickiej reprezentacji województwa w zawodach ogólnopolskich i międzynarodowych,
- 2) organizacja zawodów sportowych w ramach ogólnopolskiego współzawodnictwa sportowego dla studentów wyższych uczelni z udziałem akademickiej reprezentacji województwa.

Działanie 1.4. Upowszechnianie i popularyzowanie sportu w środowisku wiejskim i małych miast:

- 1) organizacja cyklu masowych imprez sportowych o zasięgu wojewódzkim,
- 2) szkolenie zawodników i udział reprezentacji województwa środowiska wiejskiego i małych miast w zawodach ogólnopolskich i międzynarodowych.

Działanie 1.5. Upowszechnianie i popularyzowanie sportu w środowisku osób niepełnosprawnych:

- 1) organizacja masowych imprez i zawodów sportowych o zasięgu wojewódzkim,
- 2) szkolenie zawodników i udział reprezentantów województwa w zawodach ogólnopolskich i międzynarodowych w dyscyplinach paraolimpijskich i igrzysk głuchych.

Działanie 1.6. Propagowanie i promowanie aktywności fizycznej osób starszych:

- 1) organizacja wojewódzkiej imprezy sportowo-rekreacyjnej dla seniorów,
- 2) organizacja konferencji edukacyjnej,
- 3) organizacja międzynarodowych zawodów sportowych w ramach projektu „Warmia Mazury Senior Games 2014”.

Cel 2: Wspieranie projektów z zakresu szkolenia i współzawodnictwa w różnych dyscyplinach sportowych przyczyniających się do rozwoju sportu w województwie i jego popularyzacji.

Działanie 2.1. Wspieranie interdyscyplinarnego wojewódzkiego szkolenia i współzawodnictwa sportowego:

- 1) szkolenie uzdolnionych zawodników z regionu w kategorii młodzik, junior młodszy, junior, młodzieżowiec,
- 2) przygotowanie reprezentantów województwa i ich udział we współzawodnictwie sportowym w ramach ogólnopolskiego systemu sportu młodzieżowego,
- 3) przygotowanie reprezentantów województwa i ich udział w zawodach rangi Mistrzostw Świata, Europy i innych znaczących międzynarodowych imprez sportowych,
- 4) organizacja mistrzostw województwa w indywidualnych dyscyplinach olimpijskich,
- 5) organizacja rocznego podsumowania osiągnięć reprezentantów województwa w ogólnopolskim systemie sportu młodzieżowego.

Działanie 2.2. Wspieranie wojewódzkich ośrodków szkolenia sportowego w wiodących dyscyplinach olimpijskich.

Działanie 2.3. Wspieranie zawodników z regionu objętych szkoleniem w ramach Kadry Narodowej B.

Działanie 2.4. Wspieranie działalności sportowej zespołów biorących udział w najwyższych rangą krajowych rozgrywkach ligowych.

Cel 3: Promowanie kultury fizycznej oraz Warmii, Mazur i Powiśla poprzez ciekawe inicjatywy i znaczące dla województwa wydarzenia sportowe.

Działanie 3.1. Wspieranie wymiany i kontaktów sportowych w ramach realizacji projektów w zakresie sportu z regionami partnerskimi województwa warmińsko – mazurskiego.

Działanie 3.2. Wspieranie organizacji imprez sportowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym, mających szczególne znaczenia dla rozwoju sportu w województwie i jego promocji.

Cel 4: Podejmowanie wspólnych inicjatyw i przedsięwzięć na rzecz rozwoju kultury fizycznej w województwie.

Działanie 4.1. Organizacja spotkań, konferencji z zakresu realizowanych zadań z obszaru sportu.

Działanie 4.2. Udział przedstawicieli organizacji pozarządowych w ramach prac zespołów i grup roboczych opracowujących projekty i kierunki działań na rzecz rozwoju sportu w województwie.

Działanie 4.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie promowania województwa poprzez sport, w tym organizacja „Gali Sportu”.

Wskaźniki (do uzupełnienia – po uzgodnieniu z organizacjami sportowymi)

Priorytet IV

Integracja europejska i współpraca międzynarodowa

Odpowiedzialny: Departament Współpracy Międzynarodowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Działania podejmowane w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi powinny być przede wszystkim realizowane z uwzględnieniem zapisów Priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz postanowień dwustronnych i wielostronnych porozumień, umów i listów intencyjnych, których stroną jest lub będzie Województwo Warmińsko-Mazurskie, a także przy poszanowaniu prowadzonej współpracy niesformalizowanej.

Funkcjonowanie w ramach Unii Europejskiej powoduje stały wzrost wagi współpracy zagranicznej podmiotów z regionu. Sieć kontaktów międzynarodowych samorządu regionalnego oraz Biura Regionalnego w Brukseli ułatwia organizacjom pozarządowym podejmowanie inicjatyw, które dzięki udziałowi zagranicznych partnerów przyczyniają się do wzmocnienia III sektora Warmii i Mazur.

W ramach wspólnych działań w 2014 roku priorytetowe znaczenie będą miały inicjatywy związane z obchodami 10-lecia przystąpienia Polski do Unii Europejskiej oraz 5 rocznicy podpisania Umowy o współpracy międzynarodowej między Województwem Warmińsko-Mazurskim a Prowincją Perugia. Projekty powinny angażować różne grupy, w tym w szczególności kobiety, osoby starsze i młodzież.

Ze względu na możliwości jakie stwarza obowiązywanie Umowy o zasadach małego ruchu granicznego szczególne znaczenie będą miały inicjatywy podejmowane przez społeczności regionalne Warmii i Mazur oraz Obwodu Kaliningradzkiego.

Cel ogólny: Wykorzystanie potencjału współpracy z organizacjami pozarządowymi na rzecz rozwoju współpracy międzyregionalnej i popularyzacji problematyki europejskiej w regionie na arenie krajowej i międzynarodowej ze szczególnym uwzględnieniem partnerów z Obwodu Kaliningradzkiego.

Działanie 1

Zlecenie zadań z zakresu integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami oraz dofinansowanie ich realizacji. Jako priorytetowe będą traktowane zadania realizowane z udziałem partnerów zagranicznych Województwa Warmińsko-Mazurskiego i w obszarach współpracy wskazanych w uzasadnieniu powyżej.

Działanie będzie wykonywane na przykład poprzez realizację następujących międzynarodowych przedsięwzięć:

- 1) organizacja konferencji, seminariów, konkursów, warsztatów, wizyt studyjnych, staży,
- 2) publikacja wydawnictw i materiałów informacyjnych,
- 3) wspieranie międzynarodowych partnerstw i sieci współpracy.

Działanie 2. Przekazywanie Radzie Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz radom powiatowym potencjalnie interesujących dla organizacji pozarządowych informacji pozyskanych przez Departament Współpracy Międzynarodowej w ramach jego bieżącej działalności.

Działanie 3. Włączanie przedstawicieli organizacji pozarządowych w skład ciał doradczych zajmujących się problematyką integracji europejskiej i współpracy międzynarodowej.

Działanie 4. Pomoc w pozyskiwaniu partnerów zagranicznych do realizacji międzynarodowych zadań w zakresie potrzeb zgłaszanych przez organizacje pozarządowe.

Działanie 5. Wzajemne informowanie oraz w miarę możliwości zapraszanie organizacji pozarządowych do uczestnictwa w przedsięwzięciach Samorządu Województwa oraz przedstawiciele Samorządu Województwa do uczestnictwa w przedsięwzięciach realizowanych przez organizacje pozarządowe, które dotyczą sektora pozarządowego i mają wymiar międzynarodowy.

Działanie 6. Organizacja Międzynarodowego Forum Organizacji Pozarządowych oraz wsparcie organizacji Forum Pełnomocników ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

Działanie 7. Współpraca przy organizacji konkursu „Godni Naśladowania” na najlepszą inicjatywę organizacji pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego o charakterze międzynarodowym.

Wskaźniki:

- 1) łączna liczba działań podjętych w wykonaniu celu ogólnego priorytetu IV,
- 2) liczba ofert realizacji zadań z zakresu integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami złożonych przez organizacje pozarządowe,
- 3) liczba zadań zleconych organizacjom pozarządowym przez Samorząd Województwa,
- 4) liczba uczestników biorących udział w zadaniach zleconych organizacjom pozarządowym przez Samorząd Województwa. Wskaźnik ustalony w oparciu o sprawozdania złożone przez zleceniobiorców,
- 5) liczba informacji uzyskanych przez Departament Współpracy Międzynarodowej przekazanych Radzie Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz radom powiatowym,
- 6) liczba ciał doradczych, w pracach których uczestniczyli przedstawiciele organizacji pozarządowych,
- 7) liczba przedstawicieli organizacji pozarządowych uczestniczących w pracach ciał doradczych,
- 8) liczba zidentyfikowanych partnerów zagranicznych do międzynarodowych projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe,
- 9) liczba międzynarodowych przedsięwzięć samorządu regionalnego dotyczących sektora pozarządowego, o których poinformowano organizacje pozarządowe,
- 10) liczba międzynarodowych przedsięwzięć organizacji pozarządowych, o których poinformowano samorząd regionalny,
- 11) liczba wzajemnie wystosowanych zaproszeń do uczestnictwa w międzynarodowych przedsięwzięciach dotyczących sektora pozarządowego,
- 12) liczba przedstawicieli oraz organizacji pozarządowych, którzy wzięli udział w przedsięwzięciach samorządu regionalnego dotyczących sektora pozarządowego,
- 13) liczba przedstawicieli samorządu regionalnego, którzy uczestniczyli w międzynarodowych przedsięwzięciach organizowanych przez organizacje pozarządowe,
- 14) liczba podmiotów z Warmii i Mazur biorących udział w Międzynarodowym Forum Organizacji Pozarządowych,
- 15) liczba podmiotów zagranicznych biorących udział w Międzynarodowym Forum Organizacji Pozarządowych,
- 16) liczba zainicjowanych partnerskich przedsięwzięć w ramach organizacji Międzynarodowego Forum Organizacji Pozarządowych,
- 17) liczba projektów zgłoszonych w konkursie „Godni Naśladowania” na najlepszą inicjatywę organizacji pozarządowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego o charakterze międzynarodowym.

Priorytet V

Upowszechnianie i ochrona praw konsumenta

Odpowiedzialny: Departament Polityki Jakości Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Cel: Upowszechnianie i ochrona praw konsumenta poprzez szerzenie wiedzy o towaroznawstwie w żywności.

Wskaźniki:

- 1) liczba ofert złożonych poprzez organizacje pozarządowe,
- 2) liczba uczestników projektów realizowanych przez organizację.

Priorytet VI

Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego

Odpowiedzialny: Departament Kultury i Edukacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Kultura warunkuje rozwój społeczny i gospodarczy, kształtuje postawy obywateli i formy instytucjonalne państw. Nie jest więc tylko elementem systemu, ani tym bardziej dziedziną życia społecznego, ale podstawa do wszelkich zmian instytucjonalno-ekonomicznych społeczeństw.

Kultura jako podstawowy czynnik rozwoju społecznego jest spoiwem integracji społecznej, treścią tożsamości narodowej, bazą nawiązywania współpracy i komunikacji międzyludzkiej.

Cel ogólny: Wzbogacenie działalności kulturalnej celem uruchomienia aktywności społecznej oraz budowy kapitału społecznego.

Działanie 1: Zlecenie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego zgodnie z następującymi priorytetami:

- 1) Wspieranie organizacji i udziału w przedsięwzięciach kulturalnych mających szczególne znaczenie dla budowy kapitału społecznego w tym m.in. festiwalu, konkursów, przeglądów i ekspozycji;
- 2) Budowanie dialogu międzykulturowego, w tym wspieranie działań zamierzających do zachowania i rozwoju kultury mniejszości narodowych i etnicznych;
- 3) Wspieranie działań zmierzających do dokumentowania, ochrony i zachowania dóbr o szczególnych wartościach kulturowych.
- 4) Wspieranie działań na rzecz animacji i edukacji kulturalnej, których celem jest zwiększenie kompetencji kulturowych i społecznych mieszkańców regionu, w tym wydawanie publikacji (również wykorzystujących nowoczesne technologie);
- 5) Wspieranie organizacji przedsięwzięć mających na celu pielęgnowanie polskości oraz rozwój i kształtowanie świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- 6) Wspieranie organizacji działań o charakterze innowacyjnym (przez innowacyjność rozumie się takie działania, które nie występowały w obszarze oddziaływania w danym środowisku).

Działanie 2: Współpraca organizacyjna, metodyczna i artystyczna organizacji pozarządowych oraz wojewódzkich instytucji kultury, dla których organem założycielskim jest samorząd województwa.

Działanie 3: Wspieranie przez wojewódzkie instytucje kultury, dla których organem założycielskim jest samorząd województwa nowatorskich projektów amatorskiej twórczości i aktywności kulturalnej w przestrzeni wsi i małych miasteczek regionu oraz popularyzacja najlepszych projektów w ramach upowszechniania dobrych praktyk.

Wskaźniki:

- 1) liczba przedsięwzięć zrealizowanych przy wsparciu finansowym samorządu województwa,
- 2) liczba przedsięwzięć, których celem jest budowa kapitału społecznego,
- 3) liczba programów propagujących kulturę mniejszości narodowych i etnicznych,
- 4) liczba przedsięwzięć zmierzających do ochrony i zachowania dóbr o szczególnych zasobach kulturowych,
- 5) liczba przedsięwzięć z zakresu edukacji kulturalnej,
- 6) liczba wydawnictw i ich nakład ogółem,
- 7) liczba przedsięwzięć mających na celu pielęgnowanie polskości oraz rozwój i kształtowanie świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- 8) liczba przedsięwzięć realizowanych w środowisku wiejskim i małomiasteczkowym /bez projektów mniejszości/,
- 9) liczba przedsięwzięć o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym,
- 10) liczba projektów realizowanych we współpracy organizacji pozarządowych i samorządowych instytucji kultury (w tym realizowanych w przestrzeni wsi i małych miasteczek).

Priorytet VII***Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego.***

Odpowiedzialny: Departament Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Cel ogólny: poprawa ochrony przyrody i środowiska w województwie warmińsko-mazurskim.

Działanie 1. Edukacja ekologiczna z działaniami promocyjnymi, w tym działania edukacyjne na rzecz racjonalizacji gospodarki odpadami (np. dotyczące segregacji odpadów, ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów itp.),

Działanie 2. Działania interwencyjne w celu wyeliminowania zagrożeń związanych ze środowiskiem przyrodniczym.

Działanie 3. Działania na rzecz zachowania walorów krajobrazowych w województwie warmińsko-mazurskim.

Wskaźniki:

- 1) liczba organizacji pozarządowych biorących udział w realizacji zadań (5),
- 2) liczba zadań zleconych organizacjom pozarządowym (3),
- 3) liczba partnerów biorących udział w realizowanych zadaniach (1).

Priorytet VIII***Rozwój turystyki***

Odpowiedzialny: Departament Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Cel ogólny: Maksymalne i dynamiczne wykorzystanie potencjału turystycznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Działanie 1. Odnawianie, modernizacja i promocja istniejących szlaków turystycznych na obszarze województwa oraz opracowanie dokumentacji zgodnie z Instrukcją Znakarską Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

Działanie 2. Wydawanie niekomercyjnych regionalnych publikacji turystycznych oraz opracowań kartograficznych promujących turystykę w Województwie Warmińsko-Mazurskim ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw cyklicznych.

Działanie 3. Utrzymanie i poszerzenie zbiorów specjalistycznych służących krajoznawstwu i doskonaleniu kadr turystycznych i okołoturystycznych.

Działanie 4. Organizacja imprez turystycznych promujących atrakcje i produkty turystyczne Warmii i Mazur, obejmujących zasięgiem/ kierowanych do uczestników więcej niż jednego subregionu oraz minimum 100 osób.

Działanie 6. Działania mające na celu poszerzenie wiedzy i umiejętności kadr Informacji Turystycznych na Warmii i Mazurach.

Działanie 7. Utrzymanie trwałości i aktualizacja Portalu Turystycznego Warmia-Mazury

Wskaźniki:

- 1) liczba zadań zleconych organizacjom pozarządowym (5),
- 2) liczba uczestników projektów realizowanych przez organizacje (1000),
- 3) liczba wydawnictw i ich nakład (2),
- 4) liczba zadań zleconych organizacjom pozarządowym (8)
- 5) liczba partnerów biorących udział w realizowanych zadaniach (5)

Priorytet IX

Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego

Odpowiedzialny: Biuro ds. Obronnych i Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych.

Działanie 1.1. Wspieranie przedsięwzięć polegających na:

1. dokonaniu we współpracy z innymi podmiotami, analizy zagrożeń, identyfikacji miejsc w których występują zagrożenia dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszary wodne do pływania, kąpienia się lub rekreacji;
2. oznakowaniu zabezpieczenia obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu na obszarach wodnych;
3. prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych na obszarach wodnych polegających w szczególności:
  - a. oznakowaniu miejsc niebezpiecznych,
  - b. objęciu nadzorem we współpracy z policją i podmiotami wskazanymi w ustawie o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz.U z 2011r. Nr 208, poz.1240 w art.12) miejsc niebezpiecznych w tym miejsc zwyczajowo wykorzystanych do kąpieli,
  - c. uświadomieniu zagrożeń związanych z wykorzystaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej.
4. informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych i innych czynnikach mogących spowodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia i życia osób;

5. zapewnienie warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia przez cały rok.

Wskaźniki:

Liczba inicjatyw mających na celu poprawę bezpieczeństwa na obszarach wodnych województwa warmińsko-mazurskiego.

Cel 2. Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Działanie 2.1. Wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmniejszenie liczby śmiertelnych wypadków drogowych poprzez:

1. współpracę z policją i podmiotami wskazanymi w ustawie o bezpieczeństwie nad ruchem drogowym;
2. edukację i komunikację ze społeczeństwem;
3. rozwój bezpiecznej infrastruktury drogowej.

Wskaźniki:

Liczba zrealizowanych przedsięwzięć przyczyniających się do zmniejszenia liczby zagrożeń, na rzecz bezpieczeństwa w ruchu drogowym mieszkańców Warmii i Mazur.

Priorytet X

Aktywizacja społeczności lokalnych na obszarach wiejskich

Odpowiedzialny: Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Cel 1: Poprawa estetyki i wizerunku wsi

Działanie 1.1: Wspieranie przedsięwzięć mających na celu poprawę estetyki przestrzeni publicznej w sołectwach województwa warmińsko-mazurskiego, w szczególności poprzez:

- 1) oznakowanie obiektów istotnych z punktu widzenia rozwoju miejscowości lub atrakcyjnych turystycznie,
- 2) trwałe nasadzenia z wykorzystaniem roślinności wieloletniej,
- 3) ozdabianie miejscowości w sposób trwały i z wykorzystaniem motywów charakterystycznych dla wsi, np. poprzez: malowidła naścienne, zakup, map i tablic z napisem, witacze.

Wskaźniki:

Liczba inicjatyw mających na celu poprawę estetyki i wizerunku miejscowości.

Cel 2: Wspieranie tworzenia i rozwoju wsi tematycznych, jako sposobu na pobudzenie aktywności społeczności lokalnych.

Działanie 2.1: Wspieranie przedsięwzięć mających na celu tworzenie lub rozwój wsi tematycznych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w szczególności poprzez:

- 1) organizowanie konferencji, szkoleń, spotkań, zajęć warsztatowych ukazujących metodykę tworzenia wsi tematycznych,

- 2) organizowanie pokazów, wystaw, konkursów związanych z tematem wiodącym wioski tematycznej,
- 3) organizowanie wyjazdów studyjnych dla mieszkańców obszarów wiejskich województwa warmińsko-mazurskiego pokazujących funkcjonowanie już istniejących na terenie Polski miejscowości tematycznych,
- 4) opracowanie dokumentów strategicznych dotyczących tworzenia lub rozwoju wsi tematycznych,
- 5) organizowanie imprez charakterystycznych dla już istniejących miejscowości tematycznych lub inicjujących tworzenie miejscowości tematycznych,
- 6) promowanie wioski tematycznej z wykorzystaniem różnorodnych środków przekazu.

Wskaźniki:

Liczba zorganizowanych przedsięwzięć mających na celu kreowanie lub rozwój wsi tematycznych.

Cel 3: Zwiększenie zaangażowania społeczności wiejskiej w kreowanie życia lokalnego

Działanie 3.1: Wspieranie przedsięwzięć mających na celu zwiększenie zaangażowania społeczności wiejskiej, w szczególności młodzieży, województwa warmińsko-mazurskiego w kreowanie życia lokalnego poprzez:

- 1) organizowanie szkoleń, warsztatów i przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych z zakresu pozyskiwania środków na inicjatywy społeczne, tworzenia organizacji pozarządowych na obszarach wiejskich i umiejętności przydatnych animatorom i liderom,
- 2) organizowanie szkoleń i warsztatów dla osób zaangażowanych w proces odnowy wsi w sołectwach zgłoszonych do Programu Odnowy Wsi Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- 3) opracowanie i aktualizowanie w sposób uspołeczniony planów odnowy wsi oraz promocję ich zapisów w lokalnej społeczności,

Wskaźniki:

Liczba zrealizowanych przedsięwzięć przyczyniających się do zwiększenia zaangażowania społeczności wiejskiej w kreowanie życia lokalnego.

Cel 4: Wzrost kapitału społecznego i kapitału ludzkiego w sołectwach.

Działanie 4.1. Wspieranie przedsięwzięć nie inwestycyjnych ujętych w planie odnowy miejscowości wpływających na wzrost kapitału społecznego i kapitału ludzkiego w sołectwach biorących udział w programie Odnowy Wsi Województwa Warmińsko-Mazurskiego „Wieś Warmii, Mazur i Powiśla miejscem, w którym warto żyć...”.

Wskaźniki:

Liczba inicjatyw mających na celu wspierania przedsięwzięć nie inwestycyjnych ujętych w planie odnowy miejscowości, wpływających na wzrost kapitału społecznego i kapitału ludzkiego w sołectwach.

Priorytet XI

Wzmacnianie integracji i aktywizacji społeczno-zawodowej osób i rodzin w województwie warmińsko-mazurskim.

Odpowiedzialny: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

W województwie warmińsko – mazurskim ze względu na sytuację społeczno – gospodarczą należy podejmować kompleksowe działania wzmacniające integrację i aktywizację społeczno – zawodową osób i rodzin w województwie warmińsko-mazurskim..

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w województwie warmińsko-mazurskim jest stosunkowo duża. W 2012 r. świadczeniami z pomocy społecznej objęto 76.800 rodzin, a w tych rodzinach 205.836 osób (co stanowiło ok.14,19% mieszkańców województwa).

W związku z powyższym należy dołożyć wszelkich starań, aby jak najwięcej osób i rodzin mogło uniezależnić się od systemu pomocy społecznej i aktywnie uczestniczyć w życiu zawodowym i społecznym.

Skuteczne działanie jest możliwe jedynie w ramach ścisłej współpracy wszystkich trzech sektorów życia publicznego, a połączenie wysiłków strony samorządowej i trzeciego sektora znacząco sprzyja efektywności podejmowanych działań pomocowych.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w szerokim zakresie korzysta ze wsparcia organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu najbardziej aktualnych problemów społecznych, min. poprzez zlecenie i wspieranie finansowe działań podmiotów III sektora.

W ramach otwartych konkursów ofert na dofinansowanie zadań publicznych z zakresu polityki społecznej, zleczanych do realizacji organizacjom pozarządowym, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego będzie dofinansowywał zadania z obszaru pomocy społecznej, profilaktyki rozwiązywania problemów uzależnień, przeciwdziałania przemocy oraz rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

Cele i działania określone w *Priorytecie XI* wynikają ze „Strategii polityki społecznej województwa warmińsko-mazurskiego do 2020 roku” oraz z zapisów sześciu programów wojewódzkich z zakresu polityki społecznej, realizowanych przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego we współpracy m.in. z organizacjami pozarządowymi.

Cel 1. Wspieranie działań organizacji pozarządowych na rzecz integracji i aktywizacji społeczno-zawodowej osób i rodzin w województwie warmińsko-mazurskim.

Działanie 1.1. Udzielanie dotacji na dofinansowanie zadań publicznych, zleczanych do realizacji organizacjom pozarządowym, z zakresu **pomocy społecznej**, tj.:

- 1) aktywizacja osób starszych oraz promowanie pozytywnego wizerunku seniorów,
- 2) aktywizacja młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, pochodzącej z rodzin byłych pracowników PGR
- 3) organizacja w Olsztynie XV Wojewódzkiego Festynu Integracyjnego, o zasięgu regionalnym, dla osób niepełnosprawnych pod hasłem „Jesteśmy Razem”,
- 4) wydanie dwóch numerów biuletynu promującego działania realizowane w ramach XVI Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny, tj. biuletynu inauguracyjnego i biuletynu podsumowującego XVI Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny,
- 5) wspieranie działań na rzecz osób bezdomnych,
- 6) organizacja w pierwszej dekadzie października, VII Wojewódzkiej konferencji z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych, obchodzonego 1 października każdego roku.

Działanie 1.2. Udzielanie dotacji na dofinansowanie zadań publicznych, zleczanych do realizacji organizacjom pozarządowym, z zakresu **profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie** tj.:

- 1) z zakresu **wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi**:
  - a) przeciwdziałania alkoholizmowi poprzez aktywizację pedagogów i pracowników ulicznych pracujących z dziećmi i młodzieżą w środowisku lokalnym,
  - b) działania profilaktyczne związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie dotkniętej chorobą alkoholową

- c) działania naprawcze nakierowane na prowadzących pojazdy pod wpływem alkoholu,
  - d) dofinansowanie zajęć i programów aktywizujących i wspierających młodzież – realizowanych w Młodzieżowych Klubach Integracji Społecznej,
  - e) organizacja młodzieżowego, profilaktycznego wojewódzkiego forum aktywizacji jako forma włączenia młodzieży w rozwiązywanie problemów społecznych, w tym w rozwiązywanie problemów uzależnień promujące „dobre praktyki”,
  - f) organizacja konferencji wojewódzkiej promującej „dobre praktyki”.
- 2) z zakresu **przeciwdziałania narkomanii:**
- a) działania profilaktyczno-edukacyjno-informacyjne dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, w tym grup podwyższonego ryzyka,
  - b) prowadzenie działań naprawczych związanych z postrehabilitacją i readaptacją osób uzależnionych,
  - c) prowadzenie szkoleń przeznaczonych dla osób pracujących z osobami zagrożonymi i uzależnionymi od narkotyków, w tym z młodzieżą,
  - d) realizacja programów nakierowanych na osoby osadzone w zakładach karnych dotknięte narkomanią.
  - e) organizacja konferencji wojewódzkiej promującej „Dobre praktyki” w zakresie przeciwdziałania narkomanii
- 3) z zakresu **przeciwdziałania przemocy w rodzinie:**
- a) działania wspierające, nakierowane na osoby będące ofiarami przemocy,
  - b) szkolenia przeznaczone dla osób pracujących z osobami zagrożonymi przemocą w rodzinie,
  - c) prowadzenie „Niebieskich Punktów Interwencyjnych”.
  - d) Zorganizowanie w dniach 25 listopada – 10 grudnia wojewódzkich obchodów walki z przemocą wobec kobiet w ramach kampanii „Białej Wstążki”.

Działanie 1.3. Dofinansowanie, ze środków PFRON, zadań zleczanych do realizacji organizacjom pozarządowym, z zakresu **rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych**, tj.:

- 1) organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej, zwiększania ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie ich rehabilitacji.
- 2) Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielania informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych,
- 3) prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które:
  - a) mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych,
  - b) rozwijają umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób z uszkodzeniami słuchu, mowy, z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną,
  - c) usprawniają i wspierają funkcjonowanie osób z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną w różnych rolach społecznych i w różnych środowiskach,
- 4) organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączania osób niepełnosprawnych w rynek pracy, w szczególności przez:
  - a) doradztwo zawodowe,
  - b) przygotowanie i wdrożenie indywidualnego planu drogi życiowej i zawodowej,
  - c) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy, mających na celu przygotowanie do aktywnego poszukiwania pracy i utrzymania w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.

Działanie 1.4. Dofinansowanie ze środków PFRON i z budżetu Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego kosztów działania zakładów aktywności zawodowej, których organizatorami są organizacje pozarządowe.

Działanie 1.5. Dofinansowanie organizacjom pozarządowym, ze środków PFRON, robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów.

Wskaźniki:

- 1) *Objęcie nie mniej niż 4 tys. osób działaniami organizacji pozarządowych, które w 2014 r. otrzymały dotacje z budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych będących w dyspozycji Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.*
- 2) *Przekazanie 100% środków przeznaczonych na dany rok na dotacje celowe dla organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, realizujących zadania z obszaru polityki społecznej, znajdujących się w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.*
- 3) *Zrealizowanie co najmniej trzech wydarzeń/spotkań o zasięgu regionalnym w zakresie polityki społecznej*

Cel 2. Podejmowanie wspólnych inicjatyw z organizacjami pozarządowymi na rzecz integracji i aktywizacji społeczno-zawodowej osób i rodzin w województwie warmińsko-mazurskim.

Działanie 2.1. Włączanie przedstawicieli organizacji pozarządowych do prac w zespołach opracowujących programy i projekty, w zespołach opiniujących oraz monitorujących powoływanych przez Samorząd Województwa do realizacji zadań z zakresu polityki społecznej.

Działanie 2.2. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w organizowaniu szkoleń, seminariów, konferencji i innych spotkań z zakresu polityki społecznej.

Działanie 2.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi angażującymi wolontariuszy przy realizacji zadań z zakresu polityki społecznej.

Działanie 2.4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie rozwoju i promocji ekonomii społecznej.

Wskaźniki:

- 1) *Liczba zespołów monitorujących, opiniujących i innych powołanych przez Samorząd Województwa, w pracach których uczestniczyli przedstawiciele organizacji pozarządowych, federacji, związków, stowarzyszeń.*
- 2) *Liczba przedstawicieli organizacji pozarządowych pracujących w w/w zespołach roboczych.*
- 3) *Liczba zorganizowanych szkoleń, seminariów, konferencji i innych spotkań z zakresu polityki społecznej we współpracy z organizacjami pozarządowymi.*
- 4) *Liczba wolontariuszy uczestniczących w realizacji zadań z zakresu polityki społecznej zleconych organizacjom pozarządowym.*

Priorytet XII

Rozwój sektora pozarządowego województwa warmińsko-mazurskiego

Odpowiedzialny: Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Działania zaproponowane w ramach priorytetu nastawione są na wsparcie, szczególnie w wymiarze wojewódzkim, organizacji pozarządowych oraz prowadzone są przez organizacje wspierające sektor pozarządowy w wymiarze regionalnym.

Cel 1: Wzmacnianie potencjału organizacji pozarządowych.

Działanie 1.1. Organizacja szkoleń, seminariów, konferencji, spotkań itp. dot. funkcjonowania organizacji pozarządowych zgodnie z obowiązującym prawem, zarządzania organizacją, fundraisingu, pozyskiwania i rozliczania środków finansowych – o ile wsparcie to nie powieli się ze wsparciem udzielanym przez Regionalne Ośrodki EFS oraz Ośrodki Wspierania Ekonomii Społecznej, a także umożliwiającym wymianę „dobrych praktyk” i wymianę doświadczeń.

Działanie 1.2. Wsparcie organizacji poprzez dofinansowanie wkładów własnych do projektów finansowanych z funduszy zewnętrznych.

Działanie 1.3. Systemowe wspieranie sektora pozarządowego i wojewódzkiej reprezentacji organizacji poprzez działalność regionalnego ośrodka wspierania organizacji pozarządowych.

Działanie 1.4. Wsparcie edukacyjne, profesjonalizacja kadr, tworzenie przestrzeni do wymiany doświadczeń dla ośrodków wspierania organizacji pozarządowych – w wymiarze wojewódzkim.

Działanie 1.5. Diagnoza kondycji i potencjału sektora pozarządowego województwa warmińsko-mazurskiego oraz współpracy z samorządami terytorialnymi w tym jakości współpracy samorządu województwa z organizacjami pozarządowymi.

Działanie 1.6. Promocja i informowanie nt. nowatorskich instrumentów finansowych wspierających sektor pozarządowy regionu oraz inne podmioty ekonomii społecznej.

Działanie 1.7. Szkolenia, warsztaty, spotkania dla liderów, animatorów, menedżerów NGOs – w wymiarze wojewódzkim.

Działanie 1.8. Promocja i rozwój edukacji obywatelskiej.

Cel 2. Rozwój partnerskiej współpracy organizacji, samorządów i innych podmiotów na rzecz realizacji zadań publicznych. Promocja działań partnerskich i idei partnerstwa, szczególnie we współpracy z centrami organizacji pozarządowych oraz porozumieniami i sieciami organizacji pozarządowych.

Działanie 2.1. Współorganizacja regionalnej konferencji organizacji pozarządowych.

Działanie 2.2. Współorganizacja wojewódzkiego konkursu „Godni Naśladowania”.

Działanie 2.3. Promocja i wsparcie zrzeszania się, sieciowania i integracji organizacji pozarządowych działających w różnych obszarach pożytku publicznego.

Działanie 2.4. Organizacja targów, forów organizacji pozarządowych w wymiarze regionalnym.

Działanie 2.5. Szkolenia, konferencje, spotkania wzmacniające partnerską współpracę sektorów, zwiększające wiedzę nt. funkcjonowania trzeciego sektora, funkcjonowania instytucji samorządowych, roli organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych i rozwoju społeczno-gospodarczym regionu oraz aktywnego włączania obywateli w życie publiczne szczególnie poprzez wzmocnienie mechanizmu konsultacji społecznych.

Działanie 2.6. Organizacja i wsparcie Forum Pełnomocników Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Cel 3. Rozwój wolontariatu w województwie warmińsko-mazurskim – realizacja zadań wynikających z wojewódzkiego programu rozwoju wolontariatu.

Działanie 3.1. Popularyzowanie wolontariatu (w tym wolontariatu stałego i długoterminowego) wśród mieszkańców województwa, w tym w instytucjach i organizacjach pozarządowych.

Działanie 3.2. Organizacja szkoleń, spotkań, konferencji dla koordynatorów pracy wolontariuszy, organizatorów klubów i centrów wolontariatu, wolontariuszy i innych zainteresowanych grup.

Działanie 3.3. Wsparcie rozwoju Sieci „Wolontariat Warmii i Mazur”.

Działanie 3.4. Współorganizacja obchodów Międzynarodowego Dnia Wolontariusza.

Działanie 3.5. Współpraca przy organizacji konkursów na najlepszego wolontariusza.

Wskaźniki:

- 1) *liczba szkoleń, konferencji, seminariów, spotkań organizowanych lub wspieranych przez samorząd województwa, mających na celu wsparcie sektora pozarządowego w wymiarze wojewódzkim, w których uczestniczą członkowie organizacji pozarządowych - 5*
- 2) *liczba uczestników w/w spotkań, przeszkolonych osób - 100*
- 3) *liczba organizacji pozarządowych biorących udział w podejmowanych inicjatywach - 50*
- 4) *współorganizacja dwóch konkursów promujących działalność organizacji pozarządowych, współpracę międzysektorową oraz działalność wolontariacką,*
- 5) *organizacja jednego spotkania w ramach Forum Pełnomocników Województwa Warmińsko-Mazurskiego*
- 6) *organizacja co najmniej jednego spotkania Sieci „Wolontariat Warmii i Mazur”*

Priorytet XIII

Integracja środowisk kombatanckich i koordynacja ich działań

Odpowiedzialny: Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Cel: Integracja środowisk kombatanckich i koordynacja ich działań.

Działanie 1. Współpraca przy organizacji spotkań, konferencji i innych wydarzeń z organizacjami kombatanckimi i zrzeszającymi osoby represjonowane oraz wspierającymi te środowiska, tworzenie kalendarza imprez wojewódzkich - m.in. związanych z obchodami rocznic walk o niepodległość RP oraz zachowaniem pamięci o ofiarach wojny i okresu powojennego.

Działanie 2. Współpraca ze środowiskami weteranów walk o niepodległość i suwerenność Polski przy organizacji spotkań, konferencji i innych wydarzeń mających na celu pielęgnowanie polskości oraz rozwój i kształtowanie świadomości narodowej szczególnie wśród młodzieży szkolnej.

Działanie 3. Działalność dokumentacyjna i wydawnicza związana z kultywowaniem i upowszechnianiem tradycji walk o niepodległość i suwerenność RP oraz pamięci o kombatanckich i o ofiarach wojny i okresu powojennego.

Działanie 4. Organizacja obchodów Dnia Weterana.

Działanie 5. Organizacja pracy i promocja Warmińsko-Mazurskiej Rady ds. Kombatanckich i Osób Represjonowanych.

Działanie 6: Współpraca przy realizacji programu: „Szpital/placówka przyjazna kombatanckim”.

Działanie 7. Współpraca z samorządami lokalnymi przy realizacji zadań w zakresie opieki zdrowotnej, usług opiekuńczych i szeroko rozumianej pomocy środowiskom kombatanckim.

Działanie 8. Współorganizacja obchodów Dnia Żołnierza Wyklętego.

Wskaźniki:

- 1) liczba imprez, konferencji, spotkań i innych wydarzeń integrujących środowiska kombatanckie i osoby represjonowane, w których udział bierze Samorząd Województwa
- 2) liczba posiedzeń Warmińsko-Mazurskiej Rady ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych - co najmniej
- 3) liczba organizacji pozarządowych biorących udział w podejmowanych inicjatywach, w tym organizacji kombatanckich - 14 w tym 10 organizacji kombatanckich,
- 4) liczba placówek służby zdrowia biorąca udział w programie „Szpital/placówka przyjazna kombatantom”

ROZDZIAŁ IV

Warunki realizacji programu.

1. Termin realizacji programu.

Realizacja programu nastąpi w roku 2014. Ogłoszenie pierwszego otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych na realizację niektórych zadań zawartych w programie współpracy na rok 2014 i na zasadach opisanych w programie - planuje się po uchwaleniu projektu budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego przez Zarząd Województwa, tak aby do końca 2013 r. zebrać oferty organizacji. Rozstrzygnięcie konkursu i zawarcie umów nastąpi po uchwaleniu przez Sejmik Województwa budżetu na rok 2014.

Szczegółowe terminy realizacji przyjętych celów i działań ujęte zostaną w rocznym planie pracy każdego departamentu i biura Urzędu Marszałkowskiego oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy koordynujących zadania w obrębie określonego priorytetu.

2. Sposób oceny realizacji programu

Raporty końcowe z prowadzonego monitoringu programu przygotowane zostaną przez poszczególne departamenty, biura oraz WUP, z wykorzystaniem wskaźników zawartych w dokumencie. Część wskaźników została określona w formie liczbowej. Są to liczby o wartości przybliżonej. Po raz pierwszy w programie wskaźniki zostały zaplanowane w formie liczbowej i ten sposób oceny programu będzie podlegał analizie przez komórki odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań, a także Radę Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi na podstawie zebranych informacji przygotowuje „Sprawozdanie z realizacji Programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w roku 2014”. Po uzyskaniu opinii Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, oceniającej realizację programu w 2014 r., dokument zostanie przedstawiony Zarządowi Województwa, a następnie przed 30 kwietnia 2015 r. Radnym Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

3. Finansowanie programu

Zakres realizacji działań ujętych w Programie w znacznej części uzależniony jest od wielkości środków finansowych przewidzianych w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego, wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie przypadających na rok 2014 województwu warmińsko-mazurskiemu według algorytmu na realizację

zadań określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz od możliwości finansowych organizacji pozarządowych. Istotnym elementem będzie zdolność stron współpracy do pozyskiwania dodatkowych środków zewnętrznych, w tym funduszy strukturalnych na realizację części przyjętych zadań.

Należy również podkreślić, że realizacja niektórych działań nie wymaga dużych dodatkowych nakładów finansowych i te będą wdrażane systematycznie w ramach bieżących środków Samorządu Województwa.

Z uwagi na fakt bardzo niskich wpływów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż hurtową alkoholu zadania zawarte w Priorytecie XI, **Działanie 1.2. Udzielanie dotacji na dofinansowanie zadań publicznych, zleczanych do realizacji organizacjom pozarządowym, z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie** (w ramach wojewódzkich programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii), będą finansowane w drodze konkursu dopiero po oszacowaniu realnych wpływów do budżetu Województwa.

W związku z tym, że realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej, zleczanych organizacjom pozarządowym działającym na rzecz osób niepełnosprawnych, uzależniona będzie od wielkości środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazanych Samorządowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego według algorytmu, przedstawione poniżej planowane kwoty mogą ulec zmianie.

Wstępnie w roku 2014 planuje się podobny poziom środków finansowych na realizację zadań zleczanych jak w roku 2013 z zastrzeżeniem, że w przypadku zmniejszenia dochodów własnych samorządu województwa, środki te będą odpowiednio zmniejszone.

Kwoty przeznaczone na realizację poszczególnych zadań programu, ostatecznie obowiązujące, wskazane będą w uchwale budżetowej na rok 2014 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz uchwale Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w sprawie podziału środków przyznanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację zadań w roku 2014.

W tabeli przedstawiono wstępnie planowane środki na realizację zadań w poszczególnych priorytetach programu w roku 2014:

Lp.	Nazwa priorytetu/zakres zadania	Kwota planowana na rok 2013	Kwota planowana na rok 2014	Uwagi
1.	Edukacja i promocja zdrowia publicznego	80 000 zł	80 000 zł	
2.	Promocja zatrudnienia i aktywizacja osób pozostających bez pracy	-	-	
3.	Rozwój kultury fizycznej	2 690 000 zł	2 690 000 zł	w przypadku zwiększenia liczby zadań zleczanych NGO – kwota na rok 2014 również ulegnie zwiększeniu
4.	Integracja europejska i współpraca międzynarodowa	80 000 zł	80 000 zł	maksymalna kwota dotacji: 7 000 zł
5.	Upowszechnianie i ochrona praw konsumenta	-	20 000 zł	
6.	Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego	200 000 zł	200 000 zł	
7.	Ekologia, ochrona zwierząt i ochrona dziedzictwa przyrodniczego	105 000 zł	105 000 zł	

8.	Rozwój turystyki	100 000 zł	150 000 zł	Maksymalna kwota dotacji 30 tys. zł. Zwiększenie środków związane z dodaniem zadania.
9.	Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego	360 000 zł	360 000 zł	
10.	Aktywizacja społeczności lokalnych na obszarach wiejskich	45 000 zł	60 000 zł	maksymalna kwota dotacji: 5 000 zł
11.	Wzmacnianie integracji i aktywizacji społeczno-zawodowej osób i rodzin w województwie warmińsko-mazurskim:			
	Pomoc społeczna	149 000 zł	149 000 zł	
	Wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi	100 000 zł	150 000 zł	
	Przeciwdziałanie narkomanii	50 000 zł	60 000 zł	
	Przeciwdziałania przemocy w rodzinie	-	20 000 zł	
	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych (środki PFRON)	200 000 zł	200 000 zł	
		-		
12.	Rozwój sektora pozarządowego województwa warmińsko – mazurskiego	160 000 zł	180 000 zł	w tym: dofinansowanie wkładów własnych do projektów finansowanych z funduszy zewnętrznych (70 tys.zł)
13.	Integracja środowisk kombatanckich i koordynacja ich działań	18 000 zł	21 000 zł	
ŁĄCZNIE:		4 332 000 zł	4 525 000 zł	

Zasady i formy współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi w roku 2014

Zasady współpracy

1. Zasada pomocniczości

Samorząd Województwa uznaje prawo organizacji pozarządowych do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów społeczności, określania sposobów realizacji zadań. Rolą samorządu jest przede wszystkim pobudzanie i wspieranie inicjatyw oddolnych, ich uzupełnianie a także promowanie dobrych praktyk w celu ich upowszechnienia.

2. Zasada suwerenności stron

Samorząd Województwa respektuje niezależność i podmiotowość organizacji pozarządowych, ich związków i reprezentacji. Wykonując zadania na zlecenie Samorządu organizacje powinny działać w ramach obowiązujących przepisów, procedur, uregulowań prawnych.

3. Zasada partnerstwa

Samorząd Województwa i organizacje III sektora to równoprawni partnerzy w pracy na rzecz rozwoju województwa, identyfikowaniu i definiowaniu problemów, wypracowywaniu sposobów ich rozwiązywania. Samorząd oczekuje od organizacji aktywnego uczestniczenia w pracach nad strategicznymi dokumentami dotyczącymi rozwoju województwa, w pracach grup zadaniowych, przekazywaniu informacji, udziału w różnych wydarzeniach. Samorząd i jego instytucje aktywnie współdziałają z organizacjami przy wykonywaniu zadań publicznych.

4. Zasada efektywności

Samorząd będzie dokonywał wyboru najbardziej efektywnego sposobu realizacji zadań publicznych spośród proponowanych przez organizacje pozarządowe. Samorząd oczekuje od organizacji innowacyjnych, efektywnych projektów, rzetelnej realizacji przyjętych zadań, wywiązywania się ze zobowiązań merytorycznych, finansowych i sprawozdawczych.

5. Zasada uczciwej konkurencji

Samorząd Województwa udziela wszystkim zainteresowanym podmiotom tych samych informacji odnośnie wykonywanych działań, a także stosuje jednakowe kryteria wspierania wszystkich organizacji pozarządowych.

6. Zasada jawności

Samorząd Województwa będzie udostępniał informacje na temat zamiarów, celów i środków przeznaczonych na realizację zadań publicznych oraz o dotychczas ponoszonych kosztach prowadzenia tych zadań. Samorząd będzie dążył do tego, aby wszelkie możliwości współpracy

z organizacjami pozarządowymi były powszechnie wiadome i dostępne oraz jasne i zrozumiałe w zakresie stosowanych procedur i kryteriów podejmowania decyzji.

Samorząd oczekuje od organizacji z nim współpracujących jawności w działalności statutowej i finansowej.

Strony współpracy

1. Ze strony Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego:

- 1) Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego – organ stanowiący samorządu województwa. Do jego wyłącznych kompetencji należy między innymi wytyczanie kierunków polityki rozwoju województwa oraz uchwalanie budżetu, w tym m.in. wysokości środków przeznaczonych na dofinansowanie zadań zleczanych organizacjom pozarządowym.
- 2) Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego - wykonuje zadania należące do samorządu województwa, niezastrzeżone na rzecz Sejmiku Województwa i wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych. Zarząd wykonuje uchwały Sejmiku przy pomocy m.in. komórek organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
- 3) Pełnomocnik Marszałka ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, jednocześnie kierownik Biura ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi – m.in. koordynuje działania w zakresie opracowania, realizacji i monitoringu programu współpracy Samorządu Województwa z organizacjami pozarządowymi oraz organizacji otwartych konkursów ofert na realizację zadań samorządu województwa.
- 4) departamenty i biura Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko – Mazurskiego - wykonują zadania merytoryczne samorządu województwa. Do zadań departamentów i biur należy realizacja zadań priorytetowych zawartych w programie, za które dana jednostka jest odpowiedzialna, we współpracy z organizacjami pozarządowymi, w tym zlecenie zadań podmiotom III sektora. Odpowiedzialne są one również za obsługę stałych i doraźnych zespołów o charakterze opiniodawczo – doradczym powoływanych przede wszystkim do określenia zakresu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz zaopiniowania projektów organizacji wspieranych przez samorząd województwa. Współpracują one w tym zakresie z Pełnomocnikiem Marszałka ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.
- 5) wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne
- 6) Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie.

2. W komórkach organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego współpracujących z organizacjami pozarządowymi wyznaczani są pracownicy odpowiedzialni za kontakt i współpracę z podmiotami III sektora.

3. Ze strony sektora pozarządowego - *podmioty określone w dokumencie jako „organizacje pozarządowe”*:

- 1) organizacje pozarządowe oraz ich związki i reprezentacje działające w sferze pożytku publicznego, realizujące zadania o znaczeniu regionalnym, tj.: osoby prawne lub jednostki nie posiadające osobowości prawnej utworzone na podstawie przepisów ustaw, w tym fundacje i stowarzyszenia, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, i nie działają w celu osiągnięcia zysku,
- 2) osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w RP, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego,

- 3) stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- 4) spółdzielnie socjalne,
- 5) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 2010 roku o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857 z późn.zm.), które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy i pracowników,
- 6) grupy nieformalne podejmujące działania w sferze pożytku publicznego;

oraz reprezentująca je Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Rada składa się z reprezentacji organizacji pozarządowych powiatów województwa warmińsko-mazurskiego, związków stowarzyszeń, organizacji i innych podmiotów sektora pozarządowego o zasięgu wojewódzkim. Rada działa na podstawie Statutu, który określa cel jej działania: rozwój społeczeństwa obywatelskiego województwa warmińsko-mazurskiego poprzez reprezentowanie, wzmocnienie i integrowanie sektora pozarządowego.

Główne zadania Rady:

- wyłania swoich przedstawicieli do Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
  - współpracuje z Pełnomocnikiem przy organizacji dorocznej Konferencji Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
  - wyłania przedstawicieli sektora pozarządowego do zespołów opiniodawczo-doradczych i monitorujących powoływanych przez samorząd województwa,
  - co roku przeprowadza Konkurs „Godni Naśladowania” promujący szczególnie działalność sektora pozarządowego oraz współpracę samorządów z organizacjami pozarządowymi.
4. Zespoły wspólne, grupy robocze, m.in.: Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego – powoływana przez Marszałka Województwa na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zasady powoływania członków Rady oraz organizację jej pracy określa uchwała Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Formy współpracy

WSPÓŁPRACA FINANSOWA

1. Współpraca o charakterze finansowym może odbywać się w formach:
  - 1) powierzania wykonania zadania samorządu województwa, wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie jego realizacji;
  - 2) wspierania zadania wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie jego realizacji.
2. Podstawowym trybem przekazywania środków finansowych organizacjom pozarządowym jest otwarty konkurs ofert.
3. Konkursy na realizację zadań samorządu województwa będą ogłaszane nie wcześniej niż po uchwaleniu przez Zarząd Województwa projektu budżetu.
4. Przy składaniu oferty na wsparcie realizacji zadania organizacja pozarządowa zapewnia wkład własny (może być w formach: środków finansowych lub wycenionego wkładu osobowego), stanowiący co najmniej 10% całkowitej wartości zadania. Przy ocenie ofert brana jest pod uwagę wysokość i źródło wkładu własnego finansowego organizacji.
5. Zadanie realizowane ma być w roku 2014. Szczegóły określa oferta i umowa na realizację zadania.

6. Wzór oferty oraz sprawozdania dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego: <http://bip.warmia.mazury.pl> w zakładce: „Organizacje pozarządowe – przydatne pliki do pobrania”.
7. Oferty na realizację zadań pożytku publicznego mogą składać wyłącznie organizacje prowadzące działalność w sferze pożytku publicznego na terenie województwa warmińsko-mazurskiego (bez względu na siedzibę organizacji).
8. Zadania spoza pożytku publicznego mogą być zlecane i dofinansowywane przez samorząd województwa w trybie Uchwały Nr XIX/366/12 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2012 r. w sprawie trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych i niedziałającym w celu osiągnięcia zysku na realizację zadań publicznych innych niż wskazane w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, sposobu rozliczania dotacji oraz kontroli wykonywania zleconych zadań.
9. Zasady przyznawania dotacji oraz tryb i kryteria wyboru ofert są jawne i podawane do publicznej wiadomości w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert.
10. Przy wyborze ofert uczestniczy komisja konkursowa. Opiniuje ona oferty spełniające wymogi formalne. Oceny ofert pod względem formalnym dokonuje komórka organizacyjna Urzędu Marszałkowskiego odpowiedzialna za realizację zadań. Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert, w tym kryteria oceny merytorycznej ofert (karta oceny oferty) stanowią Załącznik nr 2 do programu współpracy.
11. Ogłoszenia o otwartych konkursach ofert a także rozstrzygnięcia konkursów, publikowane są w: Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce „organizacje pozarządowe” w części: „otwarte konkursy ofert”, na stronie internetowej Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie i jego delegaturach w Ełku i Elblągu.
12. Organizacja może z własnej inicjatywy złożyć wniosek wykonania zadania publicznego w trybie art. 12 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Wniosek zawiera w szczególności: opis zadania oraz szacunkową kalkulację kosztów. W takiej sytuacji samorząd w terminie nie przekraczającym jednego miesiąca rozpatruje ofertę i informuje wnioskodawcę o podjętej decyzji. W sytuacji, gdy dostrzeża zasadność realizacji zadania ogłasza otwarty konkurs ofert.
13. Samorząd może zlecić realizację zadania w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z pominięciem otwartego konkursu ofert. Informację nt. zadań zleconych w trybie art. 19a - departament odpowiedzialny za realizację zadania - przekazuje do Biura ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.
14. Umowa na realizację zadania zawierana jest niezwłocznie po rozstrzygnięciu konkursu przez Zarząd Województwa. Odstępstwem od tej zasady są sytuacje niezależne od Samorządu Województwa.
15. Kontroli i oceny realizacji zadania przez organizację pozarządową dokonują pracownicy departamentów merytorycznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Wyniki kontroli będą brane pod uwagę przy wyborze ofert na realizację zadań w kolejnych latach.
16. W roku 2012 po raz pierwszy podjęto temat standaryzacji zadań zleczanych organizacjom pozarządowym. Temat ten będzie przedmiotem dyskusji Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w roku 2014 (w przypadku ujęcia go w planie pracy Rady).
17. W celu ułatwienia organizacjom pozyskiwania środków finansowych zewnętrznych, tj. spoza Województwa Warmińsko-Mazurskiego, istnieje możliwość dofinansowania wkładu własnego organizacji wymaganego przy realizacji projektów obejmujących wykonanie zadań Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
W tym celu organizacja powinna złożyć ofertę o dofinansowanie projektu w wysokości nie wyższej niż wymagany wkład własny w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych samorządu województwa w zakresie dofinansowania wkładu własnego do projektów

finansowanych z funduszy zewnętrznych - zgodnie z zasadami określonymi w uchwale Zarządu Województwa.

Celem opisanego trybu jest wsparcie rozwoju organizacji pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego poprzez pomoc w zakresie pozyskiwania dotacji i realizacji projektów finansowanych z funduszy spoza Województwa zbieżnych z zadaniami Samorządu Województwa. Zadanie może zostać dofinansowane jedynie w przypadku podpisania umowy z grantodawcą zewnętrznym.

Wielkość i możliwość dofinansowania jest uzależniona od limitu środków przewidzianych na ten cel w uchwale budżetowej przy uwzględnieniu kolejności na liście rankingowej pozytywnie zaopiniowanych ofert.

WSPÓŁPRACA POZAFINANSOWA

1. Współpraca pozafinansowa Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w szczególności polega na:
  - 1) wymianie informacji będącej podstawą prawidłowego diagnozowania problemów i potrzeb mieszkańców województwa, na podstawie których opracowywane będą zadania i programy celowe, a także o kierunkach prowadzonej działalności;
  - 2) opiniowaniu i konsultowaniu opracowań, analiz, programów i projektów aktów prawnych w dziedzinach stanowiących obszary wzajemnych zainteresowań;
  - 3) podejmowaniu i prowadzeniu bieżącej współpracy z organizacjami;
  - 4) zawieraniu porozumień i umów dotyczących wspólnej realizacji zadań i projektów;
  - 5) tworzeniu wspólnych zespołów o charakterze opiniodawczym, doradczym i konsultacyjnym;
  - 6) zawieraniu umów partnerstwa określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.
2. Marszałek Województwa może **objąć honorowym patronatem działania lub projekty** prowadzone przez organizacje. Wniosek w tym zakresie składa się w Gabinetcie Marszałka nie później niż 6 tygodni przed planowanym przedsięwzięciem. Wzór wniosku wraz z regulaminem udziału w komitetach honorowych oraz obejmowania i sprawowania Patronatu przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego nad przedsięwzięciami o znaczeniu i zasięgu regionalnym i ogólnokrajowym jest dostępny na stronie internetowej Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
3. Organizacja pozarządowa może **otrzymać rekomendację projektu**, w celu ułatwienia pozyskiwania przez nią środków finansowych zewnętrznych. Aby otrzymać rekomendację należy wystąpić z pismem do Marszałka Województwa wraz ze składanym wnioskiem grantowym lub jego opisem. Marszałek może odmówić udzielenia rekomendacji w sytuacji, gdy projekt nie jest zgodny z obowiązującą strategią rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego bądź gdy uzna wnioskującą organizację za niewiarygodną.
4. Samorząd Województwa, w miarę możliwości, będzie **zamieszczał informacje o organizacjach i ich inicjatywach** w wydawanych przez siebie materiałach informacyjno-promocyjnych lub na własnej stronie internetowej.
5. Komórki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie **prowadzą konsultacje społeczne** aktów prawa miejscowego z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji zgodnie z właściwością. Konsultacje prowadzone są zgodnie z trybem określonym w uchwale Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Konsultacje mogą prowadzić również jednostki organizacyjne Samorządu Województwa.
6. **Konferencja organizacji pozarządowych województwa warmińsko-mazurskiego.**

Raz w roku Samorząd Województwa z Radą Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego organizuje konferencję organizacji pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Na konferencję zapraszane są wszystkie organizacje pozarządowe regionu. Konferencja ma na celu m. in. przekazanie bieżących informacji nt. współpracy samorządu z organizacjami, podsumowanie konkursu „Godni Naśladowania” oraz dyskusję dot. istotnych zagadnień wzajemnej współpracy lub rozwoju sektora pozarządowego regionu.

7. Pomoc w nawiązywaniu kontaktów zagranicznych.

Działanie zostało szczegółowo opisane w Priorytecie IV: Integracja europejska i współpraca międzynarodowa.

8. Udostępnianie lokali.

Istnieje możliwość nieodpłatnego udostępnienia pomieszczeń Samorządu Województwa organizacjom pozarządowym, głównie na spotkania, konferencje itp. każdorazowo w porozumieniu z departamentem merytorycznym lub Pełnomocnikiem Marszałka ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi i po uzyskaniu zgody komórki korzystającej lub zarządzającej nieruchomością.

9. Strona internetowa.

Informacje skierowane do organizacji pozarządowych umieszczane są na stronie internetowej Samorządu Województwa. Dokumenty np. program współpracy, dokumenty konkursowe itp. umieszczane są w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego – http://bip.warmia.mazury.pl/urzed_marszalkowski w zakładce: „Organizacje Pozarządowe”. Istotne informacje Samorządu Województwa zamieszczane są również w serwisie regionalnym sektora pozarządowego: www.wim.ngo.pl.

10. Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Urzędu Marszałkowskiego prowadzi bazę adresów mailowych organizacji pozarządowych regionu, poprzez którą przesyła informacje do organizacji. Baza ta jest uzupełniana na bieżąco. Jeżeli organizacja chce otrzymywać informacje, powinna zgłosić to mailem, na adres: op@warmia.mazury.pl.

11. Współpraca w zakresie promocji województwa odbywa się m.in. poprzez udostępnianie organizacjom materiałów promocyjnych regionu, w przypadku uczestniczenia przez nie w wydarzeniach o charakterze ogólnopolskim lub międzynarodowym. W przypadku imprez organizowanych przez organizacje o szczególnie ważnym charakterze promocyjnym dla regionu, Samorząd Województwa może włączyć się w ich organizację. Zadania dot. promocji regionu koordynuje Departament Koordynacji Promocji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

12. Organizacje pozarządowe współpracujące z Samorządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego są zobowiązane do informowania o zaangażowaniu Samorządu Województwa w realizację wspólnego projektu lub zadania zleconego w wydawanych publikacjach, na konferencjach itp. Wszystkie materiały publikowane na wszelkiego rodzaju nośnikach, finansowane ze środków Samorządu Województwa, muszą zawierać informację o współudziale finansowym Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Organizacjom udostępniane jest **logo województwa** do wykorzystania w materiałach publikowanych w związku ze zlecanymi zadaniami dofinansowanymi przez Samorząd Województwa. Szczegóły określa umowa pomiędzy Województwem a organizacją.

LOGO WOJEWÓDZTWA zawiera żółty symbol słońca, jasny zielony symbol lasów, zieleni, błękitny symbol jezior oraz szary logotyp WARMIA MAZURY.

TRYB POWOŁYWANIA I ZASADY DZIAŁANIA

KOMISJI KONKURSOWYCH

do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert na wykonanie zadań samorządu województwa warmińsko-mazurskiego przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych – w dalszej części zwanych „komisjami” - do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert na wykonanie zadań samorządu województwa warmińsko-mazurskiego przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - w dalszej części zwany „trybem” - określa zasady powoływania i pracy komisji konkursowych tworzonych na potrzeby rozstrzygnięcia otwartych konkursów ofert dot. zadań realizowanych w roku 2014.

1. Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego na potrzeby rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert, dla każdego obszaru zadań, powołuje uchwałą komisję, opiniującą złożone oferty.
2. Komisja składa się z co najmniej 5 osób.
3. W skład komisji wchodzi przedstawiciele Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz osoby wskazane przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z wyłączeniem osób wskazanych przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 biorące udział w konkursie, z zastrzeżeniem ust. 8.
4. W skład komisji wchodzi w szczególności:
  - 1) dyrektor/kierownik lub upoważniony przez niego pracownik komórki organizacyjnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie odpowiadającej za realizację zadania konkursowego, będący jednocześnie przewodniczącym komisji,
  - 2) Pełnomocnik Marszałka ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, lub wskazany przez niego pracownik Biura ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie,
  - 3) pracownik lub pracownicy komórki organizacyjnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie merytorycznie odpowiedzialnej za realizację zadań wskazanych w konkursie,
  - 4) dwie osoby wskazane przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, według listy ekspertów sektora pozarządowego utworzonej przez Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Urzędu Marszałkowskiego we współpracy z Radą Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
5. Osoby wymienione w ust. 4 pkt 1 i 3 wskazuje dyrektor/kierownik komórki organizacyjnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie merytorycznie odpowiedzialnej za realizację zadań w danym obszarze. Do udziału w pracach komisji może on również wskazać inne osoby.
6. Lista ekspertów sektora pozarządowego do pracy w komisjach konkursowych wskazana w ust. 4 pkt 4 jest tworzona przez Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w porozumieniu z Radą

Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego spośród osób zgłaszanych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy.

7. W pracach komisji mogą uczestniczyć także, z głosem doradczym, osoby posiadające specjalistyczną wiedzę w dziedzinie obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
8. Komisja konkursowa może działać bez udziału osób wskazanych w ust. 4 pkt 4 jeżeli:
  - 1) Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego lub żadna organizacja pozarządowa nie wskaże osób do składu komisji konkursowej,
  - 2) wskazane osoby nie wezmą udziału w pracach komisji konkursowej lub
  - 3) wszystkie powołane w skład komisji osoby podlegają wyłączeniu zgodnie z ust. 9 i 10 trybu.
9. Do członków komisji biorących udział w opiniowaniu ofert stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) dotyczące wyłączenia pracownika.
10. W pracach komisji nie może brać udziału osoba powiązana z podmiotem składającym ofertę, czyli osoba pozostająca z nim w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy może mieć wpływ na jej prawa lub obowiązki, jako członka komisji, tj. w szczególności:
  - 1) jest członkiem, wolontariuszem, członkiem władz podmiotów ubiegających się o dotację
  - 2) jest małżonkiem, krewnym czy powinowatym do drugiego stopnia lub związana jest z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli lub pozostaje w stosunku nadrzędności służbowej z członkiem, wolontariuszem, członkiem władz podmiotów ubiegających się o dotację; powody wyłączenia osoby z prac komisji trwają także po ustaniu małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli,
  - 3) jest przedstawicielem organizacji, albo której przedstawicielem organizacji jest jedna z osób wymienionych w pkt 2.
11. Każdy członek komisji podpisuje oświadczenie w tej sprawie, będące *załącznikiem nr 1* do trybu powoływania i zasad działania komisji konkursowych – przed rozpoczęciem posiedzenia, o którym mowa w ust. 12.
12. Posiedzenia komisji zwołuje przewodniczący lub osoba przez niego upoważniona, z tym że członkowie komisji są skutecznie powiadamiani o terminie i miejscu posiedzenia najpóźniej tydzień przed jego odbyciem.
13. Wymagane kworum dla skutecznego odbycia się posiedzenia komisji to obecność co najmniej połowy składu komisji.
14. Posiedzenia komisji obsługuje komórka organizacyjna Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie odpowiadająca za realizację zadań będących przedmiotem konkursu ofert. Dokonuje ona również sprawdzenia ofert pod względem formalnym, zgodnie z kartą oceny formalnej stanowiącej załącznik do ogłoszenia konkursu. Oferty spełniające wymogi formalne przekazuje komisji do oceny merytorycznej.
15. Członkowie komisji dokonują oceny ofert, które spełniły wymogi formalne. Podczas posiedzenia komisji mają oni prawo wglądu do ofert, które nie spełniły wymogów formalnych.
16. W przypadku zakwestionowania przez co najmniej jednego członka komisji prawidłowości oceny formalnej dokonanej przez departament/biuro odpowiedzialne za realizację zadania, oferta podlega ponownemu rozpatrzeniu pod względem formalnym. W przypadku pozytywnej oceny formalnej zostaje dopuszczona do oceny merytorycznej.
17. W przypadku wątpliwości na etapie oceny formalnej oferty dot. kryterium, jakim jest: „zgodność oferty z priorytetami i zadaniami zawartymi w ogłoszeniu konkursowym”, oferta może zostać oceniona przez komisję w trybie opisanym w ust. 23.
18. Członkowie komisji mają możliwość wglądu w oferty konkursowe w odpowiedniej komórce organizacyjnej, na tydzień przed planowanym posiedzeniem komisji. Możliwe jest również przekazanie ofert do oceny merytorycznej w wersji elektronicznej, w przypadku opracowania i przyjęcia procedury udostępniania ofert członkom komisji konkursowych w wersji elektronicznej w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. W ciągu tego okresu mają oni prawo dokonać indywidualnej oceny ofert na kartach oceny oferty, będącej *załącznikiem nr 2* do niniejszego trybu. Karty przekazywane są przewodniczącemu

komisji przed lub w trakcie posiedzenia, o którym mowa w ust. 12, podczas którego uzgadniana jest ostateczna opinia komisji.

19. Każda oferta musi być zaopiniowana przez nie mniej niż 3 członków komisji. Przy ocenie ofert konkursowych komisja kieruje się kryteriami określonymi w ogłoszeniu konkursowym oraz zapisami zawartymi w rocznym programie współpracy samorządu województwa z organizacjami pozarządowymi, kryteriami oceny oferty zawartymi w *karcie oceny oferty* będącej załącznikiem nr 2 do niniejszego trybu.
20. Przy ocenie oferty członkowie komisji biorą pod uwagę sposób realizacji zadań zleconych w poprzednich latach oraz rozliczenia się organizacji z dotacji udzielanych przez Samorząd Województwa. Informację taką przekazuje członkom komisji departament/biuro odpowiedzialne za organizację pracy komisji. W przypadku nieprawidłowości w w/w zakresie komisja w trybie określonym w ust. 23 może obniżyć średnią całkowitą ocenę oferty w skali od 1 do 5 punktów.
21. Przy ocenie punktowej oferty komisja kieruje się następującymi zasadami:
  - 1) Minimalny próg punktowy, aby oferta została rekomendowana do dofinansowania, wynosi 18 punktów w skali 30 punktowej. W przypadku nie osiągnięcia w/w progu oferta nie może zostać wybrana do realizacji.
  - 2) Na ocenę oferty składa się średnia punktów przyznanych przez poszczególnych członków komisji z zastrzeżeniem określonym w ust. 20.
  - 3) W przypadku rozbieżności pomiędzy całkowitymi ocenami oferty poszczególnych członków komisji wynoszących 10 punktów i powyżej oferta podlega dodatkowo ocenie kolejnego członka komisji. Zasada ta nie ma zastosowania w przypadku gdy oferta oceniona jest przez wszystkich członków komisji biorących udział w posiedzeniu.
22. W przypadku ofert z największą ilością punktów, rekomendowanych przez komisję do dofinansowania, a wymagających poprawek, komisja zobowiązana jest w uwagach opisać rekomendowane poprawki.
23. W sytuacjach tego wymagających komisja podejmuje ostateczne decyzje w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy członków komisji. W przypadku równej ilości głosów, po ponownym rozpatrzeniu sprawy przeprowadza się ponowne głosowanie. O ile w ponownym głosowaniu nie nastąpi rozstrzygnięcie - decyduje głos przewodniczącego komisji.
24. Z przebiegu każdego posiedzenia sporządza się protokół wg wzoru stanowiącego załącznik nr 3 trybu, który podpisuje przewodniczący lub osoba wyznaczona przez niego do prowadzenia posiedzenia komisji i protokolant.
25. Komisja na podstawie informacji zawartych w ofercie oraz ogłoszeniu konkursowym może doprecyzować zakres zadania, zaproponować kwotę dofinansowania a także wskazać pozycje wymienione w budżecie projektu, które zostaną objęte dofinansowaniem.
26. Z uwagi na to, że każdy w terminie 30 dni od ogłoszenia wyników konkursu ofert, może żądać uzasadnienia przyjęcia bądź odrzucenia oferty, zainteresowany oceną podmiot powinien otrzymać informację z jakiego powodu oferta została odrzucona, nie otrzymała dofinansowania lub została przyjęta do realizacji oraz na jego wniosek oceny cząstkowe członków komisji komórka organizacyjna obsługująca pracę komisji podaje na zbiorczym arkuszu ocen zgodnym z *Kartą oceny oferty* zawierającym kryteria oceny.

OŚWIADCZENIE CZŁONKA KOMISJI KONKURSOWEJ

Oświadczam, co następuje:

Nie jestem powiązany w sposób określony w ust. 10 Trybu powoływania i zasad działania komisji konkursowej z podmiotami działającymi w sferze pożytku publicznego składającymi ofertę na realizację zadań Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w otwartym konkursie ofert dot. zadania:

.....
.....

W związku z tym wyrażam zgodę na pracę w komisji konkursowej powołanej na potrzeby rozstrzygnięcia w/w konkursu.

Oceny ofert zgłoszonych do konkursu dokonam w sposób możliwie obiektywny, zgodnie z obowiązującymi przepisami i posiadaną przeze mnie wiedzą i doświadczeniem.

W sytuacji, gdy w trakcie pracy w komisji konkursowej, pojawią się przesłanki co do moich powiązań z podmiotem, którego oceniana oferta dotyczy, zgłoszę ten fakt przewodniczącemu komisji przed rozpoczęciem procesu rekomendacji projektów do dofinansowania i zrezygnuję z pracy w komisji konkursowej.

Zobowiązuję się utrzymywać w tajemnicy i poufności wszelkie informacje i dokumenty, które zostały mi ujawnione, przygotowane przeze mnie w trakcie procedury oceny ofert lub wynikające z procesu oceny.

Imię i nazwisko: .....

Podpis: .....

Olsztyn, dnia .....

KARTA OCENY OFERTY NR.....

Lp.	Kryteria oceny projektu spełniającego wymogi formalne (układ kryteriów oceny jest zgodny z ofertą)	Skala punktowa/ liczba udzielonych punktów	Uwagi oraz uzasadnienie 0 pkt
I. Szczegółowy zakres rzeczowy zadania publicznego (dotyczy pkt III oferty) – max 12 pkt			
1.	Zadanie ma zasięg: - lokalny (1 pkt) - ponadpowiatowy (2 pkt) - wojewódzki (3 pkt)	0-3	
2.	Realizacja zadania jest uzasadniona i celowa 1) odpowiada na potrzeby odbiorców, 2) cele są jasno określone, mierzalne i realne, 3) zadanie jest zgodne z dokumentami wojewódzkimi (programy, strategie)	0-3	
3.	Działania zostały dobrane zgodnie z celem i odpowiednio zaplanowane w harmonogramie (m. in. są wykonalne, atrakcyjne; gwarantowana jest wysoka jakość zadania). Poszczególne części oferty są ze sobą spójne, oferta jest przejrzysta;	0-3	
4.	Rezultaty realizacji zadania wskazują na zasadność jego realizacji 1) zostały wymienione efekty jakościowe i ilościowe włącznie z podaniem wartości liczbowych; są one spójne z celami 2) w zależności od rodzaju zadania: przewidywany efekt jest trwały; wykonanie zadania będzie miało wpływ na poprawę /zmianę sytuacji odbiorców)	0-3	
II. Kalkulacja przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego (dotyczy pkt IV oferty) – max: 6 pkt			
5.	Kosztorys realizacji zadania jest: 1) budżet jest realny, nie jest zawyżony/zaniżony, 2) wydatki są konieczne i uzasadnione, 3) wysokość wkładu własnego uwzględnia udział środków finansowych własnych lub pozyskanych z innych źródeł 4) budżet jest czytelny, jasny, pozycje budżetu są dostatecznie opisane 5) kosztorys jest spójny z harmonogramem 6) budżet nie zawiera błędów rachunkowych	0-6	
III. Inne wybrane informacje dotyczące zadania (dotyczy pkt V oferty) – max 12 pkt			
6.	Kadra biorąca udział w realizacji zadania oraz zasoby rzeczowe wykorzystane do jego realizacji gwarantują jego wysoką jakość (<i>pod uwagę brane są m.in. kwalifikacje osób zatrudnionych</i>).	0-3	
7.	Wolontariat oraz praca społeczna członków organizacji	0-2	
8.	Do realizacji zadania pozyskano partnerów – inne organizacje, instytucje, samorządy, określono ich rolę (dotyczy również oferty wspólnej).	0-3	
9.	Organizacja ma doświadczenie w realizacji podobnych zadań (lub jej członkowie/wolontariusze/kadra).	0-2	
10.	Zadanie ma charakter innowacyjny <i>Przedsięwzięcie, które powstaje w oparciu o nowy pomysł (inwencję), stanowiące, co do formy i zawartości merytorycznej, nowość w danym obszarze i/lub środowisku.</i>	0-2	
Max: 30 pkt		RAZEM:	

Minimalna liczba punktów rekomendująca ofertę do dofinansowania to: **18** - brana jest pod uwagę średnia ocen członków komisji.

Olsztyn, dnia .....

.....
Czytelny podpis członka komisji konkursowej

PROTOKÓŁ z dnia .....

dot. rozstrzygnięcia konkursu ofert na realizację zadań z zakresu:

.....
.....

przez organizacje pozarządowe i inne podmioty uprawnione.

Konkurs został ogłoszony przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

w dniu: .....

Komisja konkursowa (wg listy obecności, stanowiącej załącznik do protokołu) w dniu/dniach: ..... zaopiniowała oferty spełniające wymogi formalne. Ostateczny wynik oceny wraz z propozycjami dotacji lub brakiem rekomendacji do dofinansowania przedstawiony jest w załączniku nr 1 do protokołu.

Komisja zapoznała się z wykazem ofert, które nie spełniły wymogów formalnych i pozytywnie go zaopiniowała/zgłosiła następujące uwagi.....

Wykaz ofert nie spełniających wymogów formalnych stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Uwagi dot. rozstrzygnięcia/wnioski komisji:

.....
.....
.....
.....

Olsztyn, dnia:.....

Podpis
Przewodniczącego komisji
konkursowej:

Podpis osoby
sporządzającej protokół:

*Załącznik nr 1
do protokołu z dnia .....*

**Wykaz ofert spełniających wymogi formalne wraz z oceną komisji konkursowej
i propozycjami wysokości dotacji**

Lp.	Nazwa zadania/organizacja	Punktacja dokonana przez członków komisji konkursowej				Średnia liczba punktów	Rekomendowana wysokość dotacji/uwagi
		1.	2.	3.	4.		

Olsztyn, dnia:.....
Sporządził (-a):

*Podpis
Przewodniczącego(-cej) komisji konkursowej:*

*Załącznik nr 2
do protokołu z dnia .....*

Wykaz ofert, które nie spełniły wymogów formalnych

Lp.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Uzasadnienie

Olsztyn, dnia: .....

Sporządził (-a):

*Podpis
Przewodniczącego (-cej) komisji konkursowej:*